

**DEVLETE VE KİŞİLERE MEMURLARCA VERİLEN ZARARLARIN
NEVİ VE MİKTARLARININ TESPİTİ, TAKİBİ, AMİRLERİNİN
SORUMLULUKLARI, YAPILACAK DİĞER İŞLEMLER
HAKKINDA YÖNETMELİK**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	: 27/6/1983	No	: 83/6510
Dayandığı Kanunun Tarihi	: 14/7/1965	No	: 657
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi	: 13/8/1983	No	: 18134
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	: 5	Cilt	: 22 Sayfa : 3218

BİRİNCİ KISIM

Amaç:

Madde 1 – Bu yönetmelik memurların kasıt, kusur, ihmal ve tedbirsizlik sonucu idareye verdikleri zararlar ile kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak kişilerin uğradıkları zararların nevi ve miktarlarının tesbiti, takibi, amirlerin sorumlulukları, yapılacak işlemlerle ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 – Bu yönetmelik hükümleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun değişik 1 nci maddesinin 1 inci fıkrası kapsamına giren kurumlarda çalışan memurlar hakkında uygulanır. Aynı maddenin 3 ncü fıkrasında sayılanlar hakkında bu yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar

Madde 3 –

- 1 - Kasdi zarar: Memurların idare veya kişilere bile bile, isteyerek zarar vermesi halidir.
- 2 - İhmal sonucu zarar: Memurların sorumlu oldukları işlere gerekli özeni göstermemeleri veya işleri savsaklamaları sebebiyle idare veya kişilerin zarara uğraması halidir.
- 3 - Tedbirsizlik sonucu zarar: Memurların gerekli önlemleri zamanında almamaları veya eksik olarak almaları sonucunda idarenin veya kişilerin zarara uğraması halidir.
- 4 - Memur: 657 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasında sayılan kurumlarda çalışan ve aynı kanunun 4 üncü maddesinin (B), (C) ve (D) bentleri kapsamına girmeyen kamu görevlileridir.
- 5 - Devlet malı: Devletin malik olduğu her çeşit taşınır ve taşınmaz varlıklardır.

İKİNCİ KISIM

Zarar-Tazmin Mükellefiyeti, Zarar Miktarının Tesbiti

Memurların Sorumlulukları ve Zararları Tazmin Mükellefiyeti

Madde 4 – Memurlar görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek; Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almakla görevli ve sorumludurlar.

Memurlar, bu görev ve sorumlulukların yerine getirilmemesi sebebiyle doğan zararları bu yönetmelikte belli edilen usul ve esaslar uyarınca tazminle mükelleftirler. Sayıştaya karşı sorumlu olanların sorumlulukları hakkında 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri saklıdır.

Madde 5 – Bu yönetmelik hükümlerine göre memurlarca tazmin edilecek zararlar:

a) Kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile belirlenmiş görevlerini kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu gerekli dikkat ve itina ile yapmamaları sebebiyle idarenin veya kişilerin uğradığı zararlar,

b) Kendilerine teslim edilen Devlet malının korunması ve heran hizmete hazır halde bulundurulması için gerekli tedbirleri kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu almamaları sonucu Devlet malında meydana gelen zararlardan, ibarettir.

Zararların tazmini için gerekli şartlar

Madde 6 – Memurların zararları tazmin mükellefiyetinin doğması için;

- a) Zararın mevcut olması,
- b) Zararın doğrudan doğruya memurun fiilinden doğması,
- c) Zararın mücbir sebepten hasıl olmaması, şarttır.

Zararın ve Miktarın Tesbiti

Madde 7 – Memurun kasıt, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idarenin malca uğradığı zararın ilgili tarafından rayiç bedel üzerinden ödenmesi esastır. Zarara uğrayan Devlet malının rayiç bedelinin tesbitinde aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır.

a) Demirbaş defterinde alındığı tarihteki değeride belli edilmek suretiyle kayıtlı bulunan veya demirbaş defterinde kayıtlı olmakla beraber değeri belli olmayan veya teberru yoluyla veya başka suretle Devlete mal edilen mallarda zarar sözkonusu ise ait oldukları kurumlarca üç kişiden az olmamak üzere teşkil edilecek bir heyet tarafından zarara uğrayan malın rayiç değeri, piyasa araştırması yapılmak, ticaret odaları ile belediyelerden bilgi istemek suretiyle belirlenir ve ondan sonra zararın miktarı tesbit edilir.

Zarar gören Devlet malı eğer amortismanla tabii mallardan ise rayiç bedelden amortisman payı düşülür.

b) Tarihi ve bedii değeri olan her nevi eşya ve mallarda bir zarar sözkonusu ise bilirkişilerden oluşan (eski eser uzmanları) bir heyet tarafından önce eserin değeri, ondan sonra husule gelen zararın miktarı tesbit edilir.

c) Zarar gören Devlet malı, biryerden gönderilmiş veya getirilmiş ise taşıma masrafları malın rayiç fiyatına ilave edilmek suretiyle malın esas fiyatı belirlenerek ondan sonra zararın miktarı tesbit edilir.

Memurların 5 nci maddenin (a) fıkrasında tanımlanan hizmet kusurlarından doğan zararların miktarı kurum ve kuruluşların en üst yöneticilerinin belirleyeceği iki kişi ile zarara sebebiyet veren memurun ilk amirinden oluşan 3 kişilik bir heyet tarafından tesbit edilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Zararın Ödenmesi

Zararların Ödettirilme Şekli

Madde 8 – 7 nci maddede belirtilen usul ve esaslar uyarınca tesbit edilen zarar miktarının, en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmediği hallerde memurun kabul etmesi kaydıyla zarar disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre memurca ödenir. Ödemeyi kabul etmeyen memurların verdikleri zararlar hükmen tahsil edilir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen miktarı aşan zararlar, işin icabına ve genel hükümlere göre sorumlularından sulh yolu ile veya hükmen tahsil edilir.

Birinci fıkra kapsamına giren zararlar, ödemeyi kabul edenler hakkında disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulunca verilen kararların kesinleştiği tarihi izleyen aşbaşından itibaren kararda belirtilen esaslara göre, memurların aylıklarından kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir. Zararın ödenmesinin sulh yolu ile sağlanması halinde de sulh işleminin kesinleştiği tarihi izleyen aybaşından itibaren anlaşma esaslarına göre memurların aylıklarından kesinti yapılır.

Memurların aylıklarından yapılacak kesinti miktarı, kendilerine ödenecek net aylıkların 1/3 ünden fazla ve 1/4 ünden az olamaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Diğer Hükümler

Amirlerin Sorumlulukları

Madde 9 – a) Amirler, emirlerindeki memurların, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmelerini, Devlet malını korumak ve heran hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almalarını temin ve takip etmekle görevli ve sorumludurlar.

b) Memurlarca verilen zararların miktarının tesbiti ve ilgililerden bu yönetmelik veya genel hükümlere göre tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli bulundukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar.

Zararların Takibi ve Yapılacak Diğer İşlemler

Madde 10 – Zararı veren memurun amirleri, zararın vukubulduğu tarihi izleyen 3 gün içinde zararın konusu ile memurun sorumluluğunu belirten tüm bilgi ve belgeleri, o kurum ve kuruluşun en üst yöneticisine iletirler. En üst yöneticiler bilgi ve belgelerin kendilerine intikal ettiği tarihi izleyen 10 gün içinde bu yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen usul ve esaslar uyarınca zarar miktarını tesbit ettirirler.

Zarar miktarının bu yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen miktarı geçmediği hallerde, zararlarla ilgili belgeler en üst yöneticiler tarafından karar verilmek üzere ilgili disiplin amirine, gerektiğinde yetkili disiplin kuruluna gönderilir. Ayrıca zarar veren memurdan ödemeyi kabul edip etmediği hususunda yazılı beyanda bulunması istenir. Bu işlemler en geç 10 gün içinde tamamlanır.

Yukarıdaki fıkra kapsamına giren miktardaki zararları ödemeyi kabul eden memurlar hakkında düzenlenen dosya disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulunca dosyanın intikalini izleyen 10 gün içinde incelenip karara bağlanır. Kararda aylıklardan yapılacak kesinti miktarı ve taksit sayısı belli edilir.

İdareye verdikleri zararı ödemeyi kabul etmeyen memurlar hakkında genel hükümlere göre takibat yapılmak ve dava açılmak üzere zarara ait bütün bilgi ve belgeler kurum ve kuruluşun en üst yöneticilerince konuyla ilgili mercilere gönderilir.

İdarenin Rücu Hakkı

Madde 11 – Memurların görevlerini, kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu gereken dikkat ve itina ile yapmamaları sebebiyle zarara uğrayan kişilerin zararları, başvurdıkları mahkeme veya makamlarca verilen kararlar uyarınca ilgili kurumlarca karşılanır.

Kurumların genel hükümlere göre sorumlu memurlara rücu hakları saklıdır

Zamanaşımı

Madde 12 – Memurların bu Yönetmelik hükümlerine göre ödeyecekleri tazminat borçlarının zamanaşımına uğraması genel hükümlere tabidir.

Yürürlük

Madde 13 – 832 sayılı Kanunun 105 inci maddesi uyarınca Sayıştayca da incelenmiş olan bu Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14 – Bu Yönetmelik hükümleri Bakanlar Kurulu yürütür.